

OBSAH

Úvod 4

I. CYPRIÁNOVO MIESTO V DEJINÁCH

Svedectvá o živote a diele 6

Cypriánov osobný profil 7

Kartágo v polovici tretieho storočia 7

Cyprián ako literát 8

Prvé kresťanské misie na pôde Európy 8

II. HISTORICKÉ POZADIE CYPRIÁNOVHO ŽIVOTA

Problematika cirkvi v polovici tretieho storočia 9

Vnútorncirkevné rozpory v Ríme 10

Vnútorncirkevné rozpory v Kartágu 11

III. ŽIVOT A DIELO SV. CYPRIÁNA

Životný profil 12

Svedectvá starovekých autorov a Cypriánovi 12

Prvé Cypriánove kontakty s kresťanstvom 14

Cypriánovo obrátenie 14

Cypriánovo miesto v kartáginskej cirkvi 15

IV. KARTÁGO BISKUPSKOU METROPOLOU AFRIKY

Prví kartáginskí biskupi 16

Cyprián kartáginským biskupom 17

Prenasledovanie kresťanov za cisára Décia 18

Déciov edikt z r. 250 18

Cypriánov odchod do exilu 19

Následky Déciovho prenasledovania 20

Druhá vlna prenasledovania 21

Problematika ohľadom odpadnutých kresťanov 22

Príhovor vyznávačov za odpadnutých kresťanov 22

V. CYPRIÁNOV ZÁPAS O REKONCILIÁCIU

Cypriánov postoj k odpadlíkom 22

Felicissimova schizma 23

Vyostrenie zápasu 24

Návrat Cypriána do Kartága 25

Koncil v Kartágu 25

Novaciánska schizma v Ríme 26

Novacián, protibiskupom v Ríme 26

Pápež Kornélius a Cyprián 27

Ukončenie novaciánskej schizmy 28

Druhá kartáginská synoda 29

VI. KONIEC DÉCIOVHO PRENASLEDOVANIA

Obnova pokoja v Africkej metropole 30

Budovanie cirkevnej disciplíny 30

Spor Cypriána s pápežom 31

VII. PRENASLEDOVANIE ZA DÉCIOVÝCH NÁSTUPCOV

Všeobecná charakteristika obdobia okolo r. 250 31

Vypuknutie morovej nákazy 32

Vpád barbarov do Numídie 33

Spor o platnosť krstu heretikov a schizmatikov 33

Cypriánov spor s pápežom Štefanom 34

Kartáginské synoda v roku 256 36

Prenasledovanie cirkvi za Valeriána 37

Prvý Valeriánov edikt proti kresťanom 37

Cypriánovo vyhnanstvo v Kuribise 38

Druhý Valeriánov edikt proti kresťanom 38

Cypriánova mučenícka smrť 39

Úcta voči mučeníkovi Cypriánovi 41

VIII. CYPRIÁN AKO BUDOVATEĽ CIRKEVNÉHO SPOLOČENSTVA

42. Cypriánov vplyv na budovanie cirkevného spoločenstva 42

Déciov zámer, zlomiť kresťanov 42

Prostriedky donucovania 43

Bilancia Déciovho prenasledovania 44

Priebeh a dôsledky valeriánskeho prenasledovania 44

IX. SPISOVATEĽSKÁ TVORBA SV. CYPRIÁNA

Cyprián ako spisovateľ 46

Autobiografický spis Ad Donatum 46

Traktát "De habitu virginum" 48

Apologetické dielo "Ad Demetrianum" 49

Cyprián o jednote cirkvi 51

Problematika odpadlíkov v spise "De lapsis" 70

Ostatné spisy Cypriána 73

O smrteľnosti 74

Povzbudenie Fortunata k mučeníctvu 75

O dobrých skutkoch a almužne 75

O dare trpezlivosti 76

X. CYPRIÁNOVA BISKUPSKÁ SLUŽBA

Cypriánov vzťah k cirkvi 77

Cypriánova starostlivosť o kresťanské spoločenstvo 77

Cypriánov vzťah ku Tertuliánovi 78

XI. PRVÍ KREŠŤANIA V CYPRIÁNOVOM DIELE

Odraz života prvých kresťanov v diele Cypriána 83

Pojem a význam cirkvi v diele Cypriána 84

Cypriánovo miesto v literatúre 85

Nasledovníci Cypriána 86

XII. PREHLAD CYPRIÁNOVÝCH LISTOV

Listy zo začiatku jeho biskupskej služby 89

Listy z čias prvého prenasledovania za Décia a útek Cypriána 89

Listy vzťahujúce sa na Novaciánovu schizmu 93

Listy týkajúce sa sporu o krst heretikov 95

Listy z čias valeriánskeho prenasledovania 96

Význam Cypriánových listov 98

Listy sv. Cypriána kléru	99
List vyznávačom	101
Piaty list kléru	105
Pastoračný rozmer Cypriánových listov	106
Cyprián ako praktický kresťan	107
List Luciov Cypriánovi	111
Cyprián ako strážca duchovného stáda	112
Cyprián ako svedok Kristov (81. list)	113
Duchovné dedičstvo sv. Cypriána	115
Aktuálnosť Cypriánovho odkazu pre dnešnú dobu	116
Pozadie a dopad Cypriánovho sporu s pápežom	118

SUMMARIUM

Cyprián ako svedok cirkevnej tradície	125
Použitá literatúra	128